

Föreningsbarometern för verksamhetsåret 2021

Datum: 2022-02-18

Naturskyddsföreningen

NOVUS

Naturskyddsföreningen

Föreningsbarometer 2021 - bakgrund & genomförande

BAKGRUND

Undersökningen har genomförts av Novus på uppdrag av Naturskyddsföreningen.

Syftet med undersökningen är att följa upp lokalföreningarnas arbete under verksamhetsåret 2021, i kretsar respektive länsförbund.

Detta är den tredje mätningen av Föreningsbarometern som görs – den första handlade om verksamhetsåret 2019.

MÅLGRUPP

Aktiva i Naturskyddsföreningens lokalföreningar – kretsar och länsförbund.

GENOMFÖRANDE

Antal intervjuer totalt: 946
(varav 791 krets, 155 länsförbund)

Fältperiod: 13 jan – 3 feb 2022

Svarsfrekvens: Totalt: 37%

Länsförbund: 66%
Krets: 34%

Undersökningen är genomförd via webbintervjuer på ett totalurval från Naturskyddsföreningens register över förtroendevalda i kretsar och länsförbund.

Resultaten på total nivå är viktat utifrån faktisk fördelning mellan andel kretsar och andel länsförbund i det levererade urvalet från Naturskyddsföreningen.

RESULTAT

Resultaten för allmänheten levereras i en diagramrapport.

Angivna signifikanta skillnader i rapporten är jämfört mot totalen och med en bas på minst 100 svar om inte annat anges (undergrupper: krets/länsförbund, kön, ålder, sitter i styrelsen eller ej, ålder styrelsen).

FELMARGINAL

Vid 1 000 intervjuer:
Vid utfall 20/80: +/- 2,5%
Vid utfall 50/50: +/- 3,2%

Naturskyddsföreningen

Förtroendevald i krets:

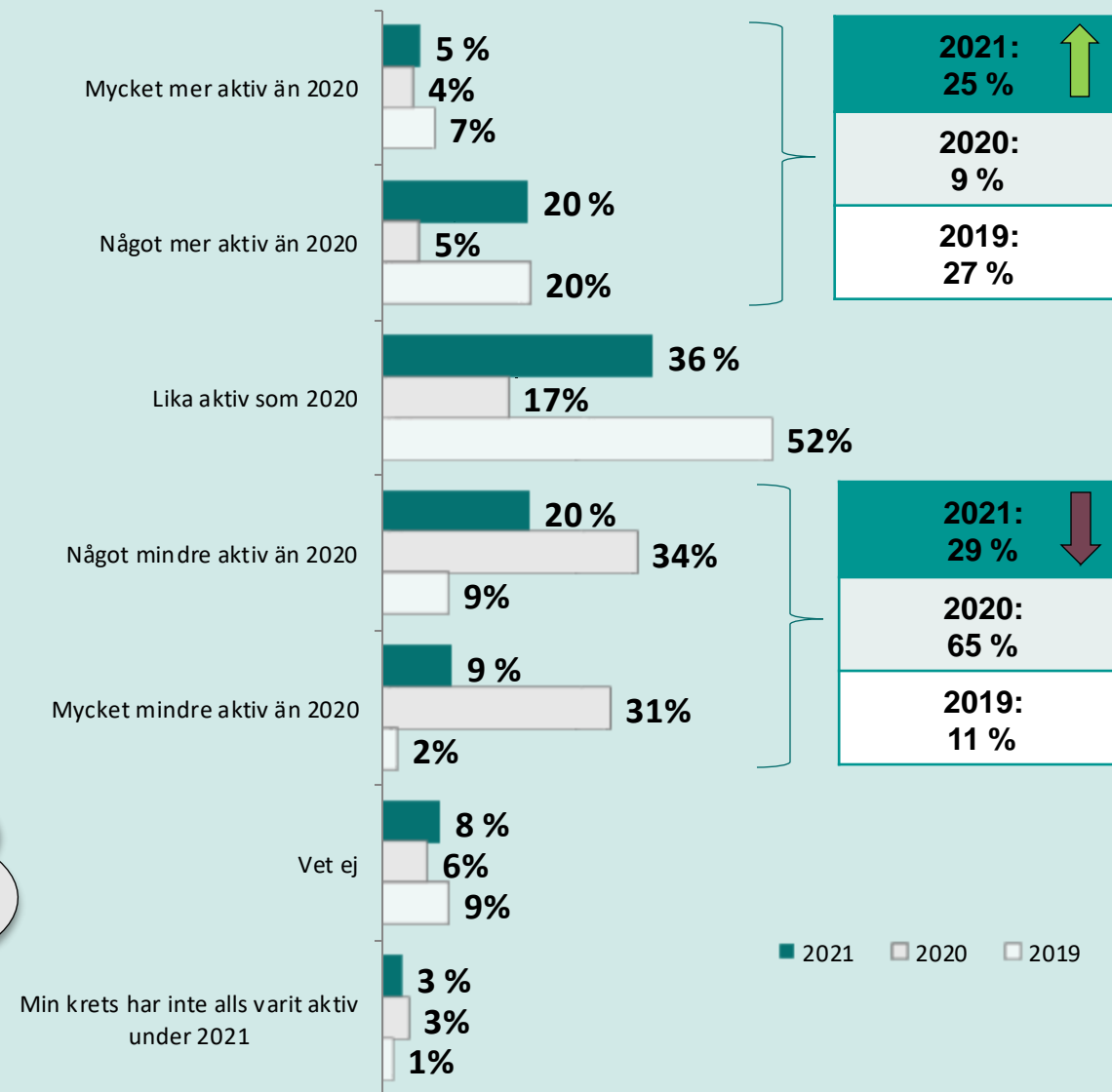
Nu börjar aktiviteten i kretsarna åter vända uppåt, efter det stora tappet under första året av coronapandemin – samtidigt som vissa kretsar släpar efter jämfört med 2020

FRÅGA: Hur upplever du aktiviteten i din krets under 2021 i jämförelse med 2020?

Finns det någon koppling mellan ålder i styrelsen och (kretsens) aktivitetsnivå?

- Ja, resultaten indikerar en högre aktivitetsnivå bland yngre styrelsemedlemmar.

Kretsen har varit...

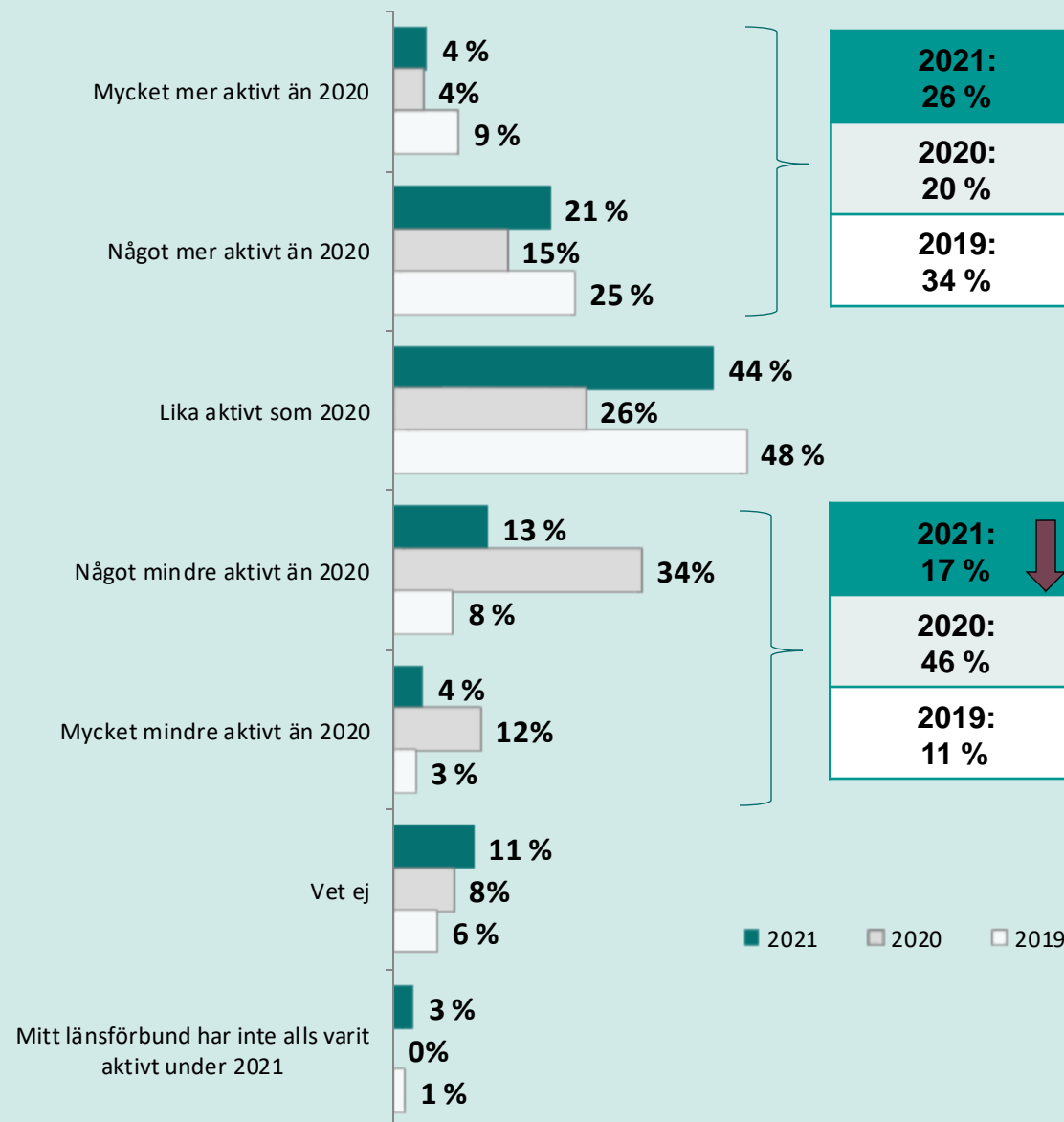
Naturskyddsföreningen

Förtroendevald i länsförbund:

Länsförbundens aktivitet drabbades inte lika hårt som kretsarna under det första året av coronapandemin och även här ser vi att länsförbundens aktivitetsnivå totalt sett ökat jämfört med verksamhetsåret 2020.

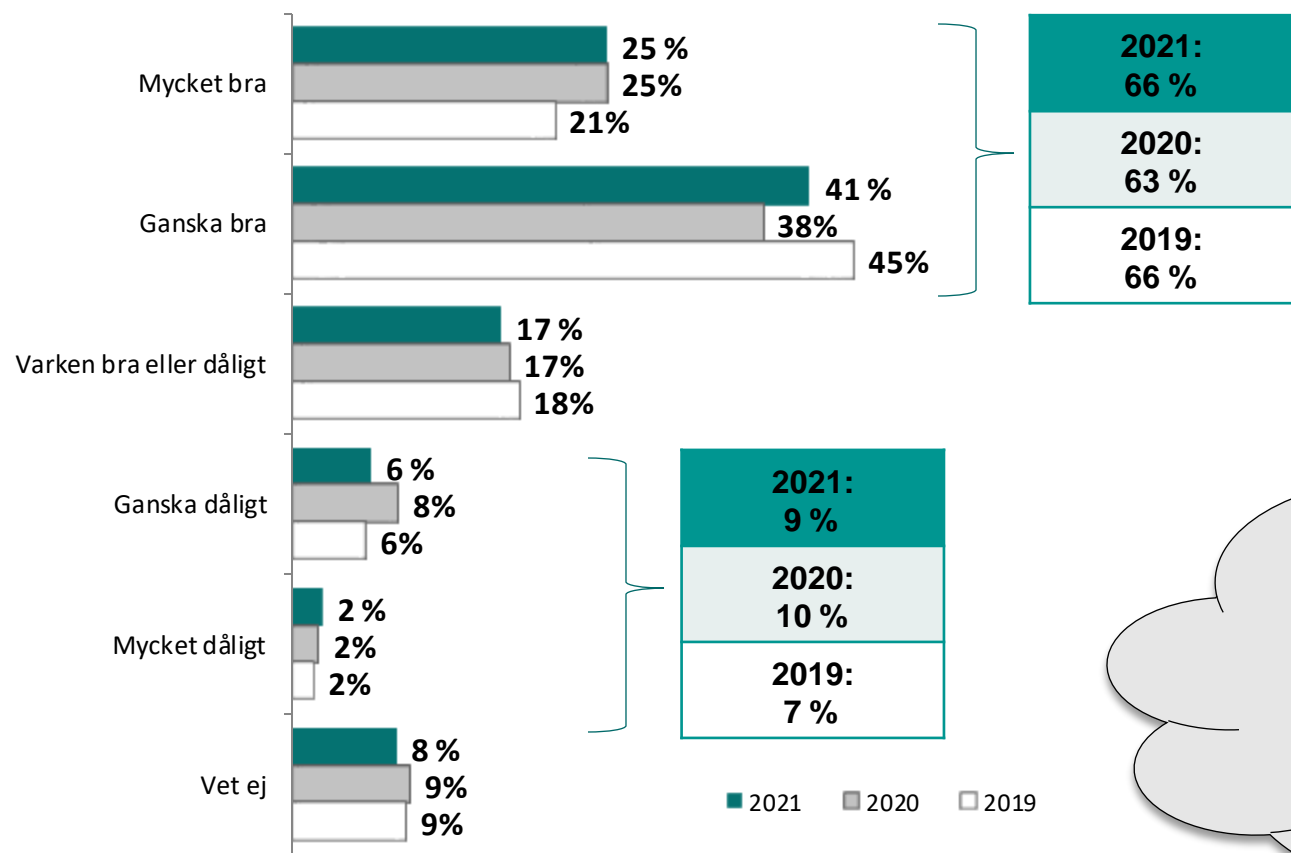
FRÅGA: Hur upplever du aktiviteten i ditt länsförbund under 2021 i jämförelse med 2020?

Länsförbundet har varit...

FRÅGA: Hur upplever du att samarbetet totalt sett har fungerat inom föreningen under 2021?

BAS: Totalt 2021: (n=946), 2020 (n=1091), 2019 (n=1104)

Signifikanta skillnader

Följande undergrupper svarar i högre grad:

Mycket/ganska bra (66%)

- Styrelsemedlem 2021 - äldre (66+ år) (73%)

Vet ej (8%)

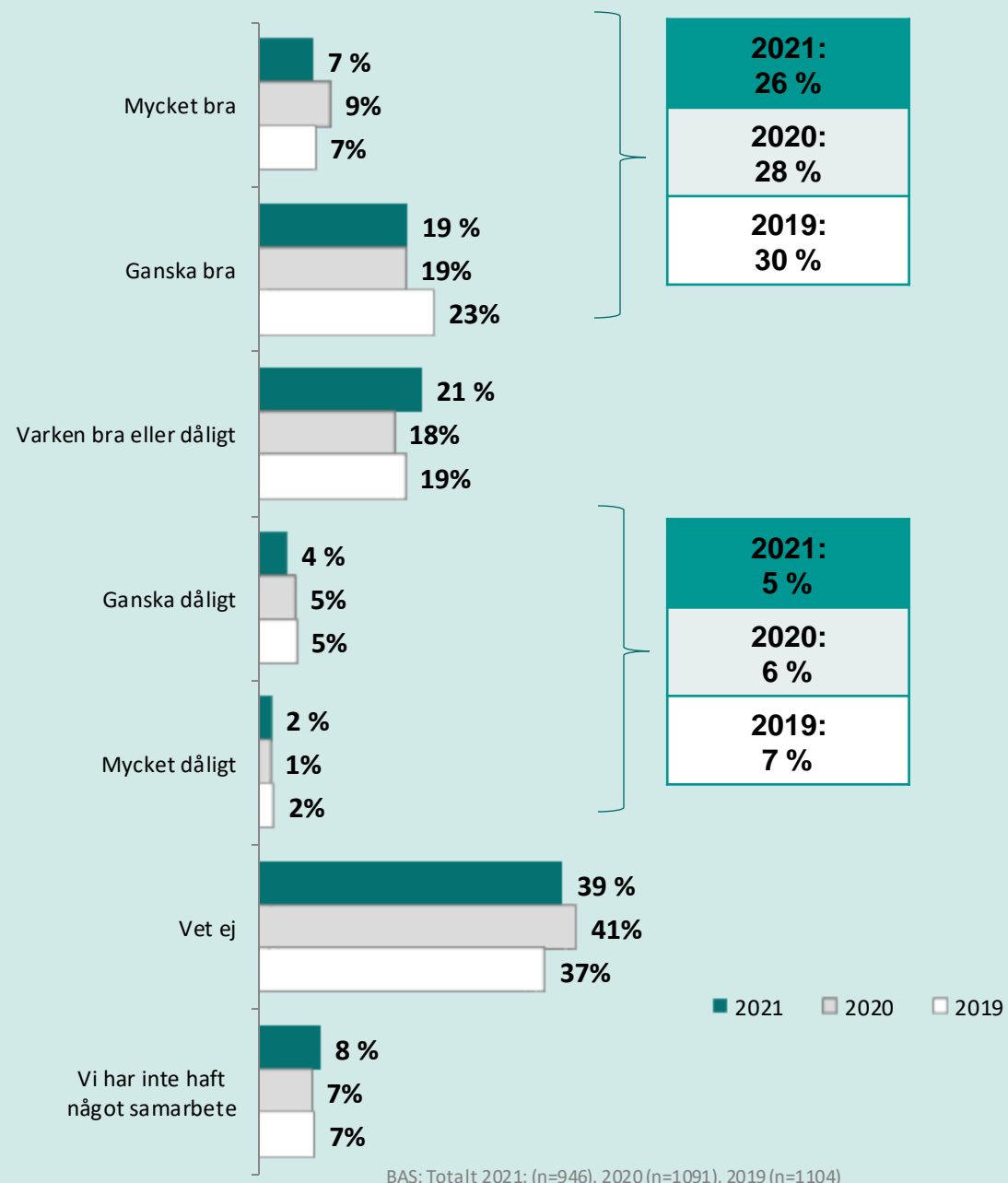
- Ej styrelsemedlem 2021 (23%)

Upplevelsen av hur föreningens totala samarbete fungerat under året ligger kvar på motsvarande nivåer som tidigare.
– Två av tre svarar "bra"

Naturskyddsföreningen

FRÅGA: Hur upplever du att samarbetet har fungerat mellan kretsen/länsförbundet och rikskansliet under 2021?

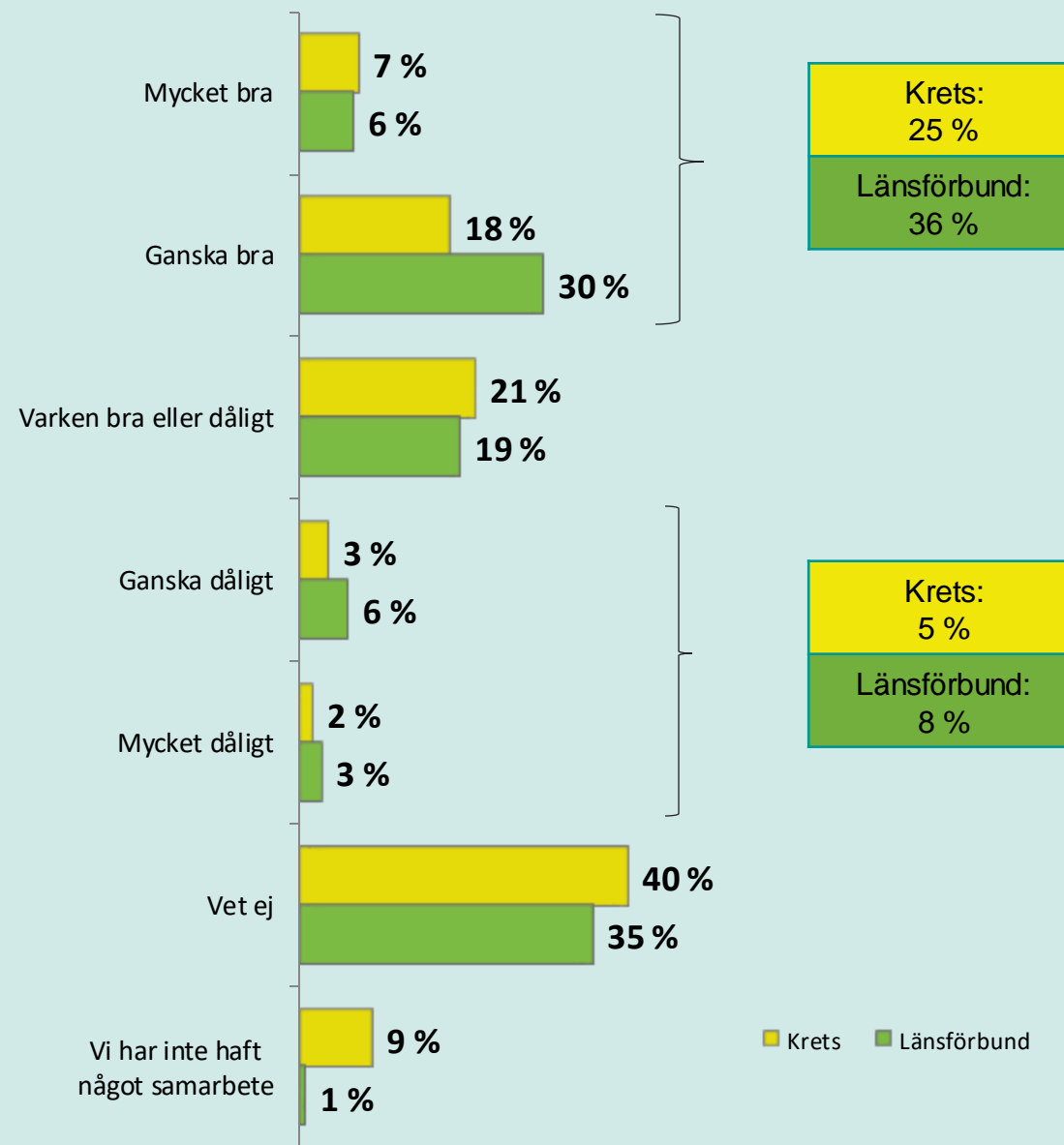
Naturskyddsföreningen

Svar från krets respektive länsförbund:

En av fyra i kretsen tycker att samarbetet med rikskansliet fungerat bra.

En av tre i länsförbundet tycker att samarbetet med rikskansliet fungerat bra.

FRÅGA: Hur upplever du att samarbetet har fungerat mellan kretsen/länsförbundet och rikskansliet under 2021?

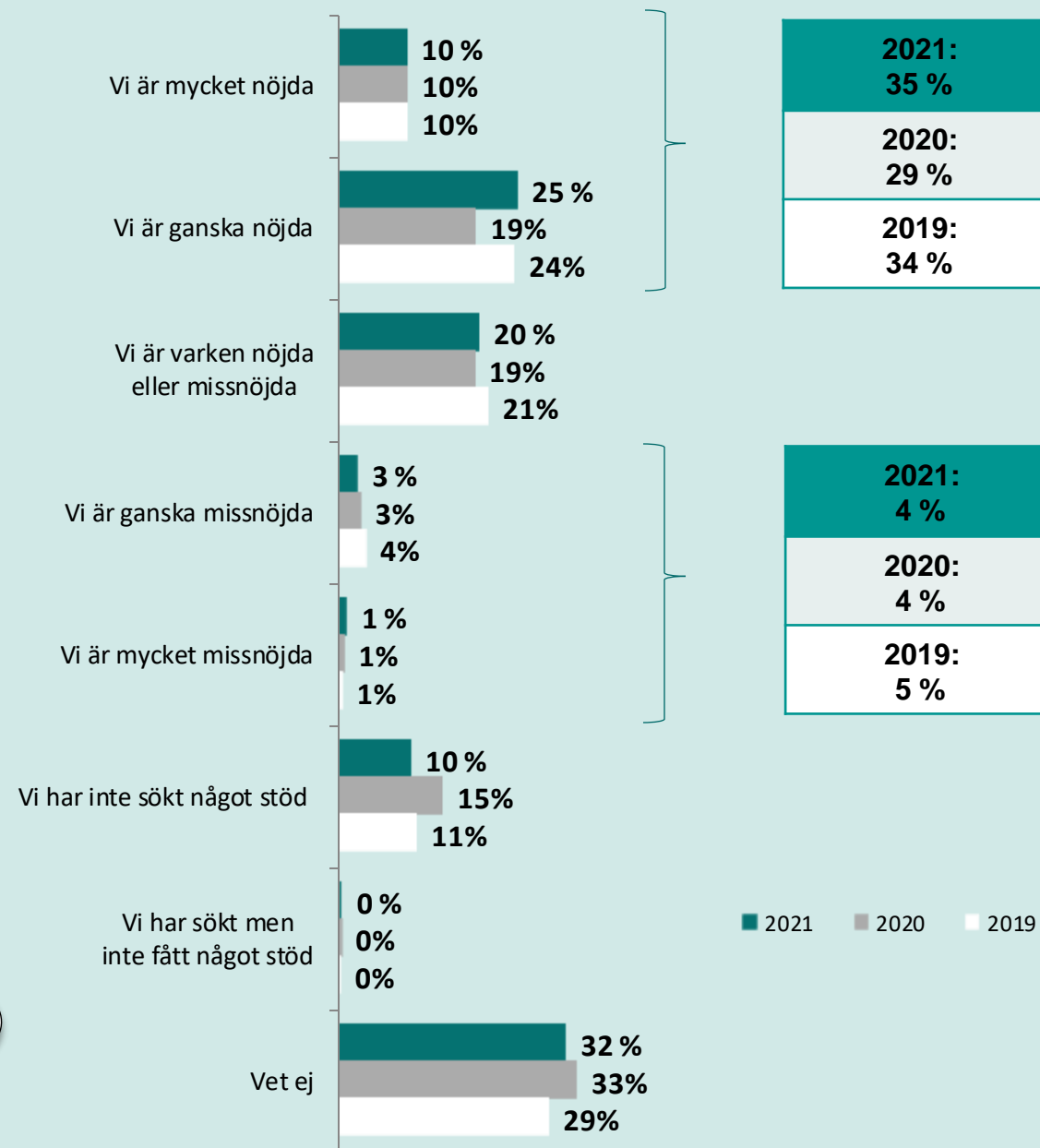
Naturskyddsföreningen

Drygt en tredjedel är nöjda med stödet de fått genom rikskansliet och få är missnöjda.

FRÅGA: Hur upplever du det stöd som kretsen/länsförbundet har fått genom rikskansliet under 2021?

(ex. projektbidrag, kampanjbidrag, material, föreläsningar, nätverk, kampanjer m.m.)

En tiondel har inte sökt stöd och många saknar inblick i frågan och svarar Vet ej.

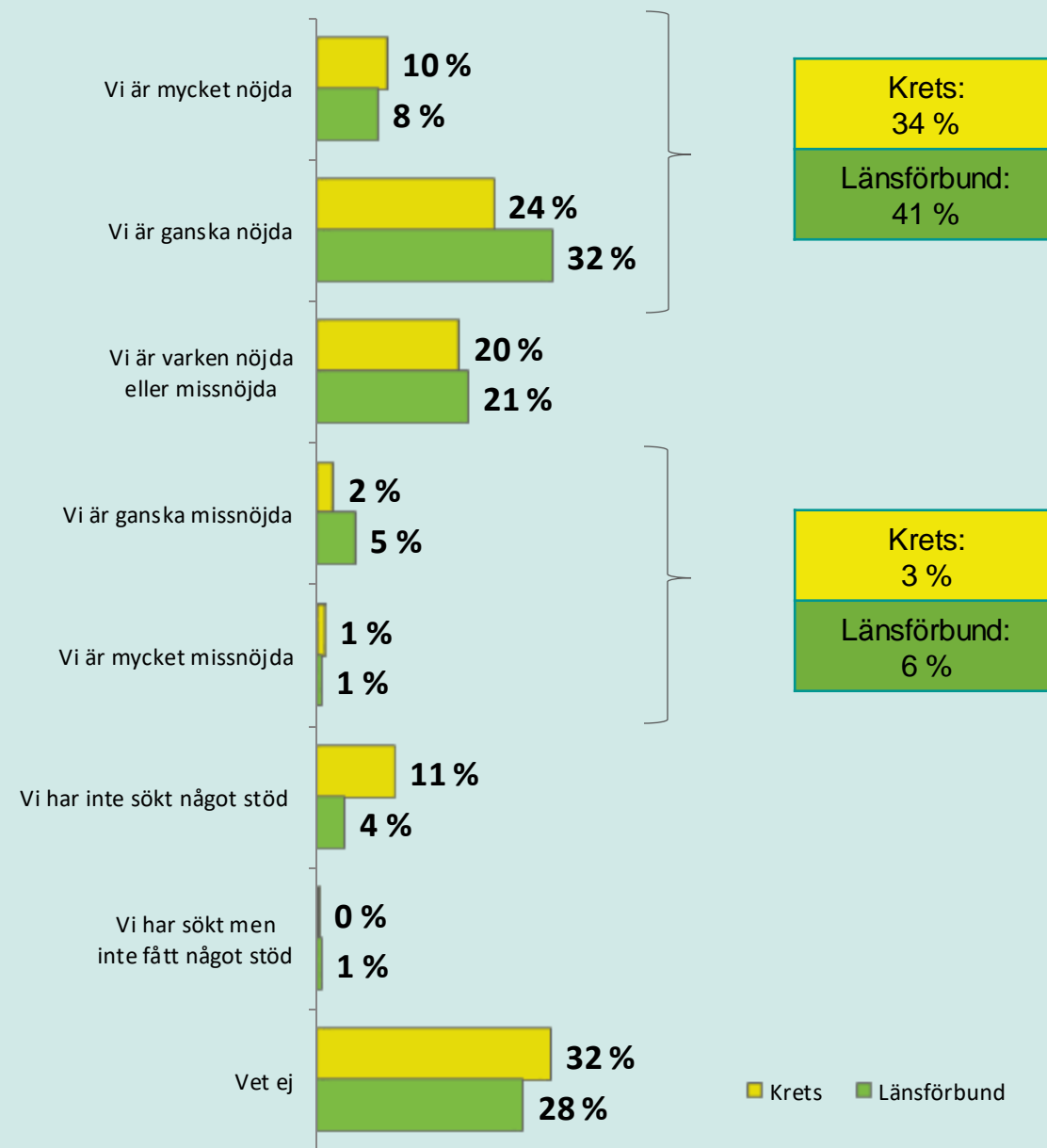
Naturskyddsföreningen

Svar från krets respektive länsförbund

Drygt var tredje från kretsarna är nöjda med det stöd de fått genom rikskansliet under 2021.

Fyra av tio från länsförbunden är nöjda med det stöd de fått genom rikskansliet under 2021.

FRÅGA: Hur upplever du det stöd som kretsen/länsförbundet har fått genom rikskansliet under 2021?

NY FRÅGA 2021!

Fråga: Har du under 2021 deltagit i någon utbildning som anordnats av riksföreningen?

- med "utbildning" avses här såväl kurser (t ex en utbildning för förtroendevalda) som webinarier eller föreläsningar.

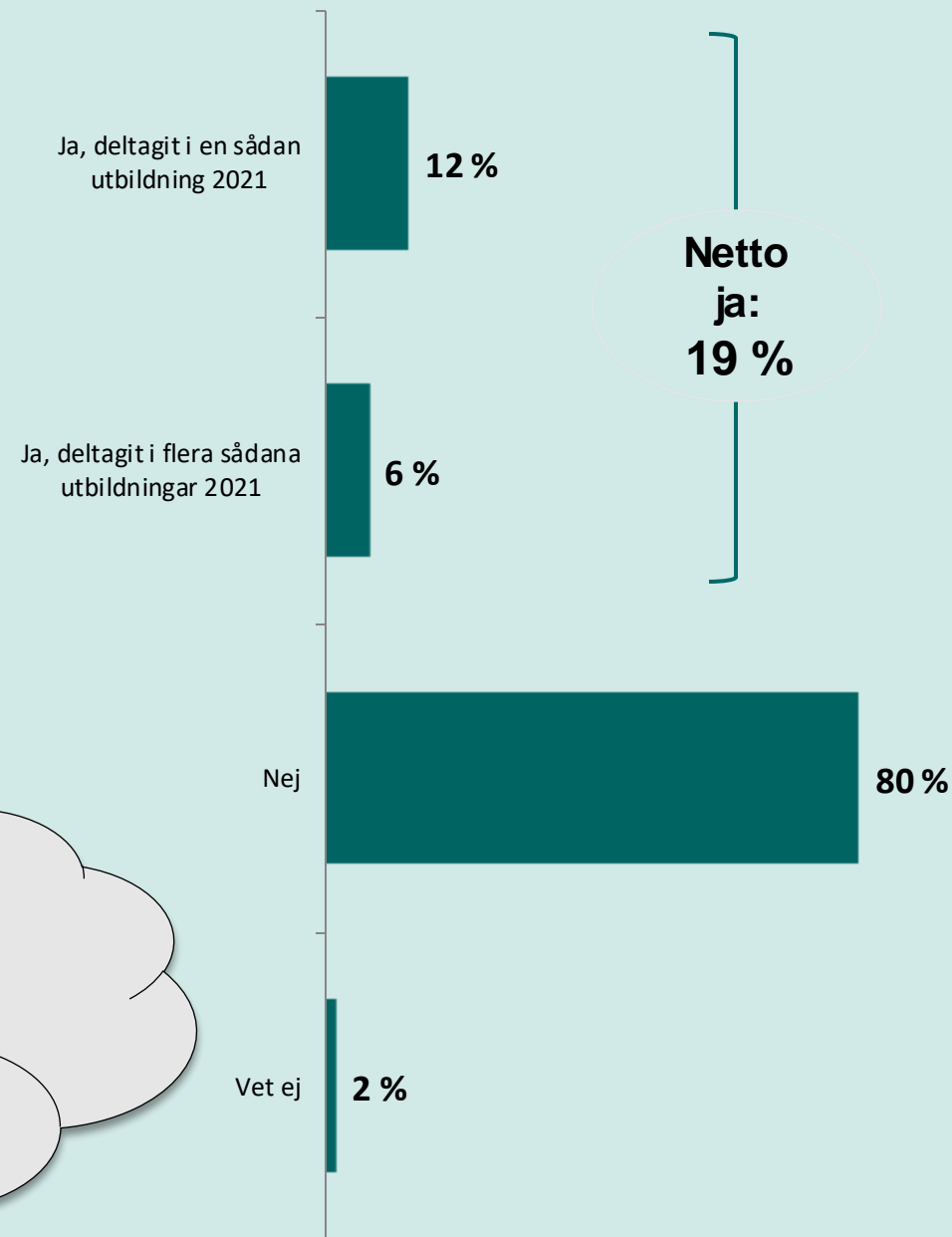
Ja, totalt (19%)

- Förtroendevald Länsförbund (28%)

Nej (80%)

- Ej styrelsemedlem 2021 (85%)
- Ålder - 76+ år (87%)

En av fem har deltagit i någon utbildning som anordnats av riksföreningen under 2021

Naturskyddsföreningen

FRÅGA: I vilken utsträckning instämmer du i följande påstående?

Två av tre tror att de kan ha nytta av utbildningar de har gått under 2021

Jag tror att jag kan ha nytta av utbildningarnas innehåll i min roll som förtroendevald:

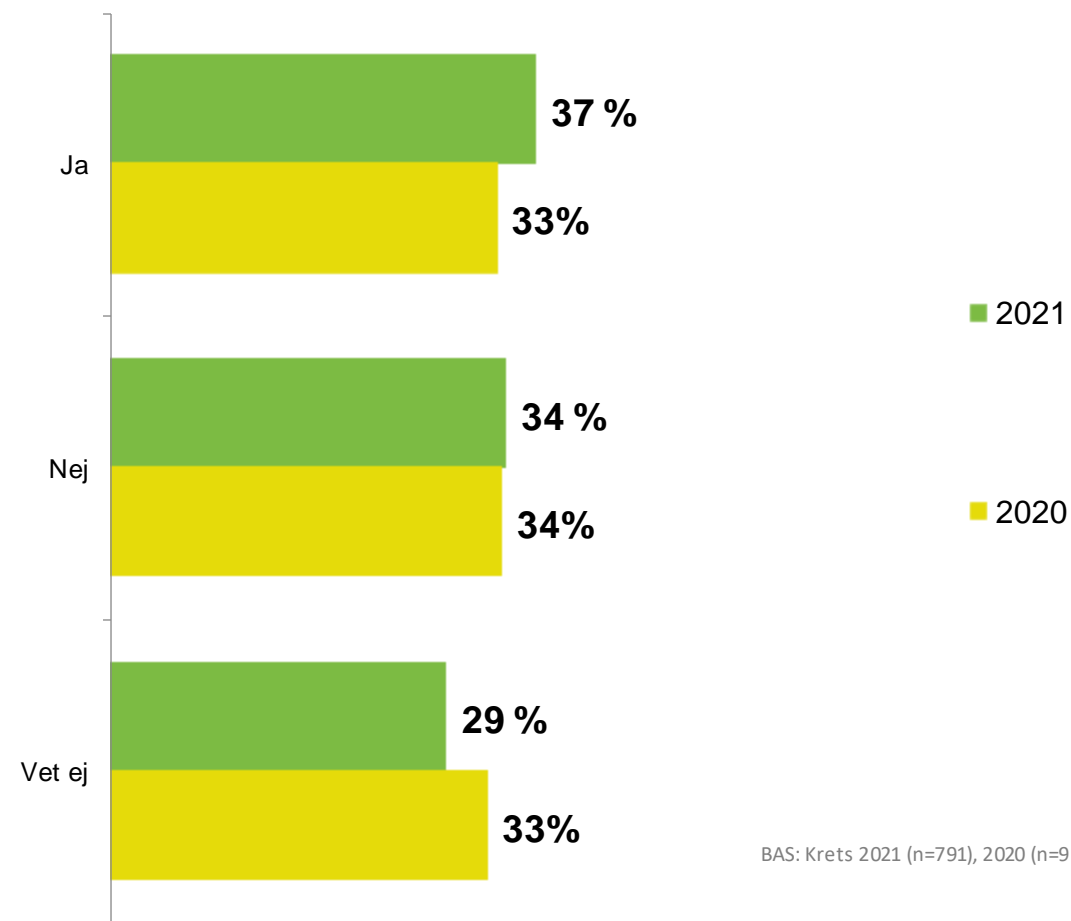

Naturskyddsföreningen

Förtroendevald i krets:

FRÅGA: Har din krets haft en dialog med kommunen under 2021 i syfte att påverka kommunens Agenda 2030-arbete?

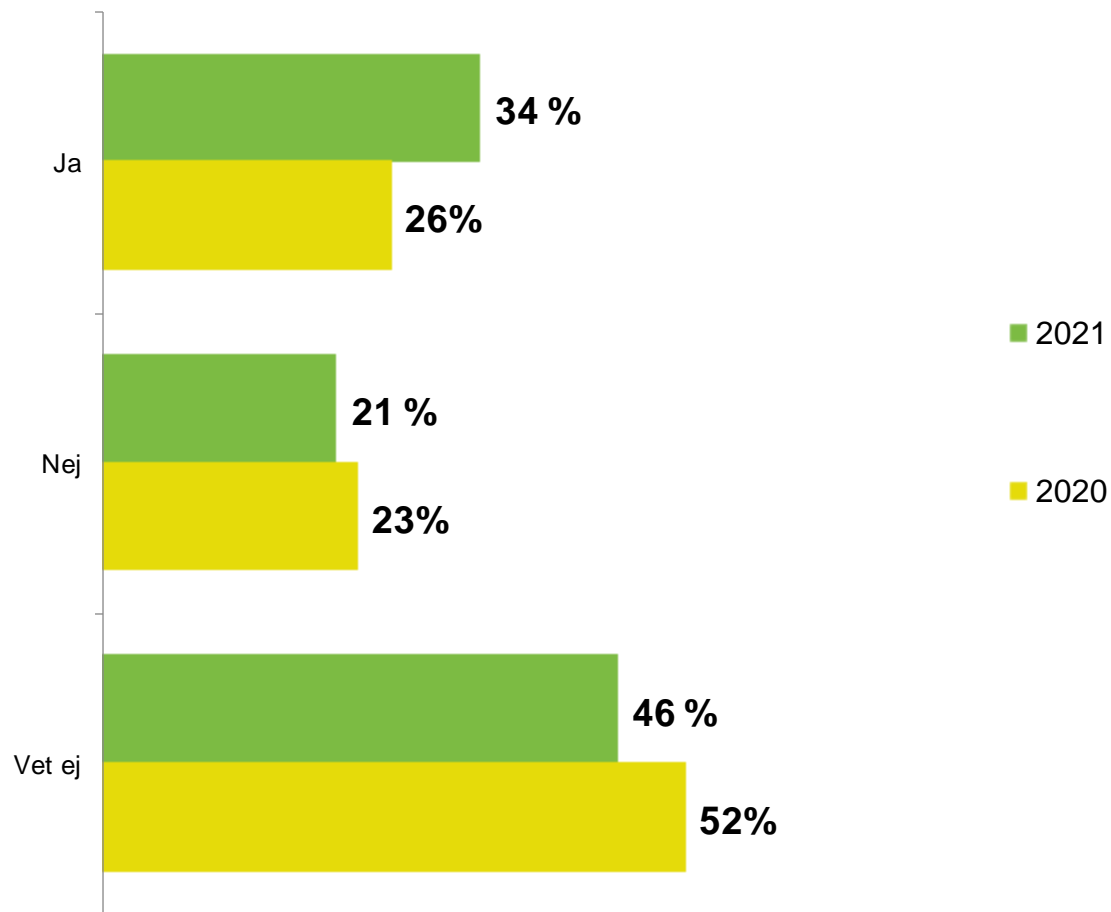

BAS: Krets 2021 (n=791), 2020 (n=923)

Förtroendevald i länsförbund:

FRÅGA: Har ditt länsförbund haft en dialog med regionen, länsstyrelsen eller någon/några kommuner i regionen under 2021 i syfte att påverka deras Agenda 2030-arbete?

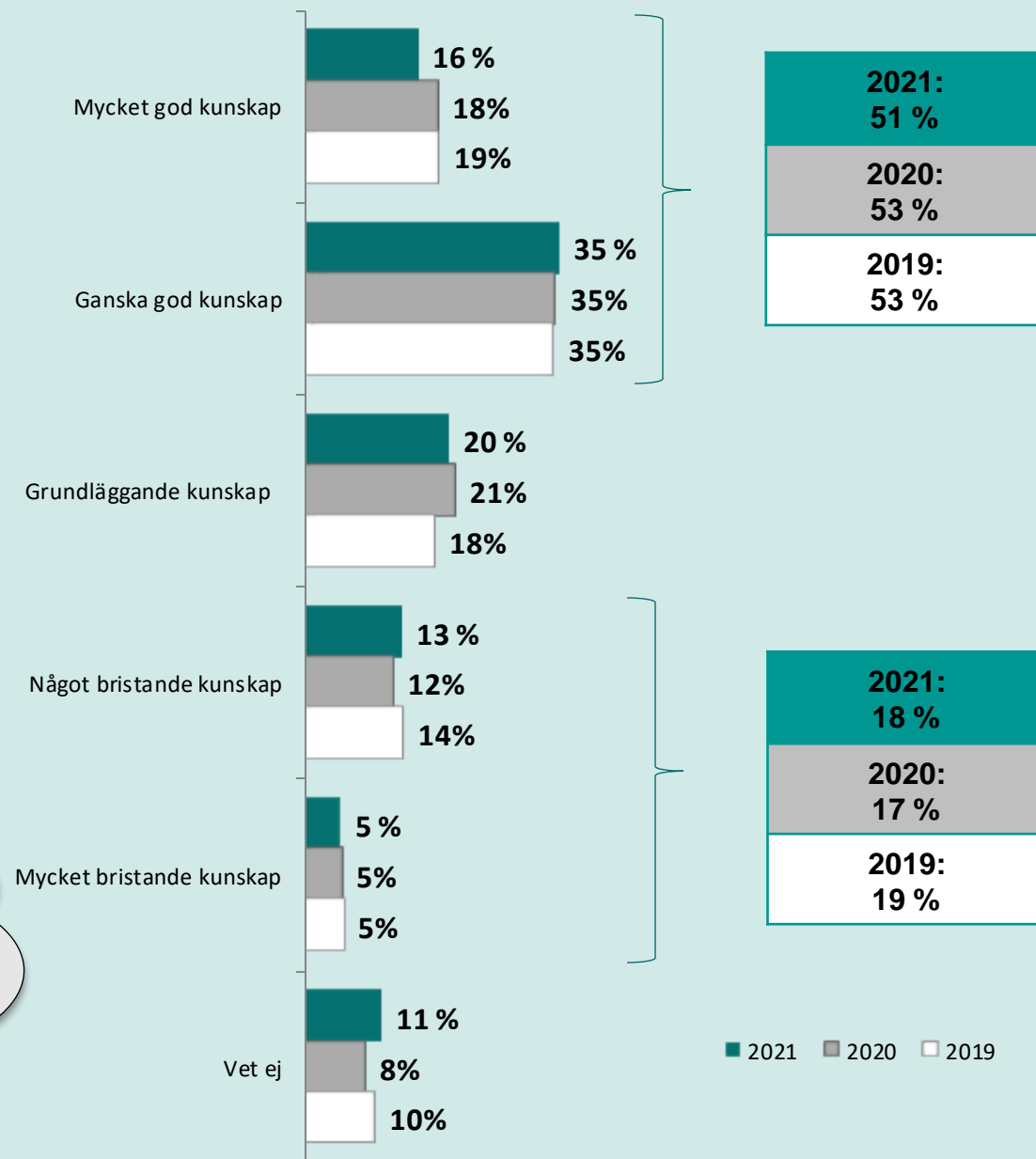

Naturskyddsföreningen

FRÅGA: Hur upplever du kunskapen din krets/ditt länsförbund har i att bedriva politiskt påverkansarbete?

(dvs. arbete som påverkar de politiska beslut som fattas i kommunen/länet)

Drygt hälften anser att föreningen har god kunskap kring arbetet att påverka politiska beslut som fattas i kommunen/länet.

BAS: Totalt 2021: (n=946), 2020 (n=1091), 2019 (n=1104)

Naturskyddsföreningen

FRÅGA: Hur arbetar ni med att få personer med olika bakgrund och kompetenser in i styrelsen?

(*exempelvis yngre personer, personer med annan etnisk bakgrund än svensk, personer med olika funktionsvariationer etc.*) [Frågan omformulerad 2021](#)

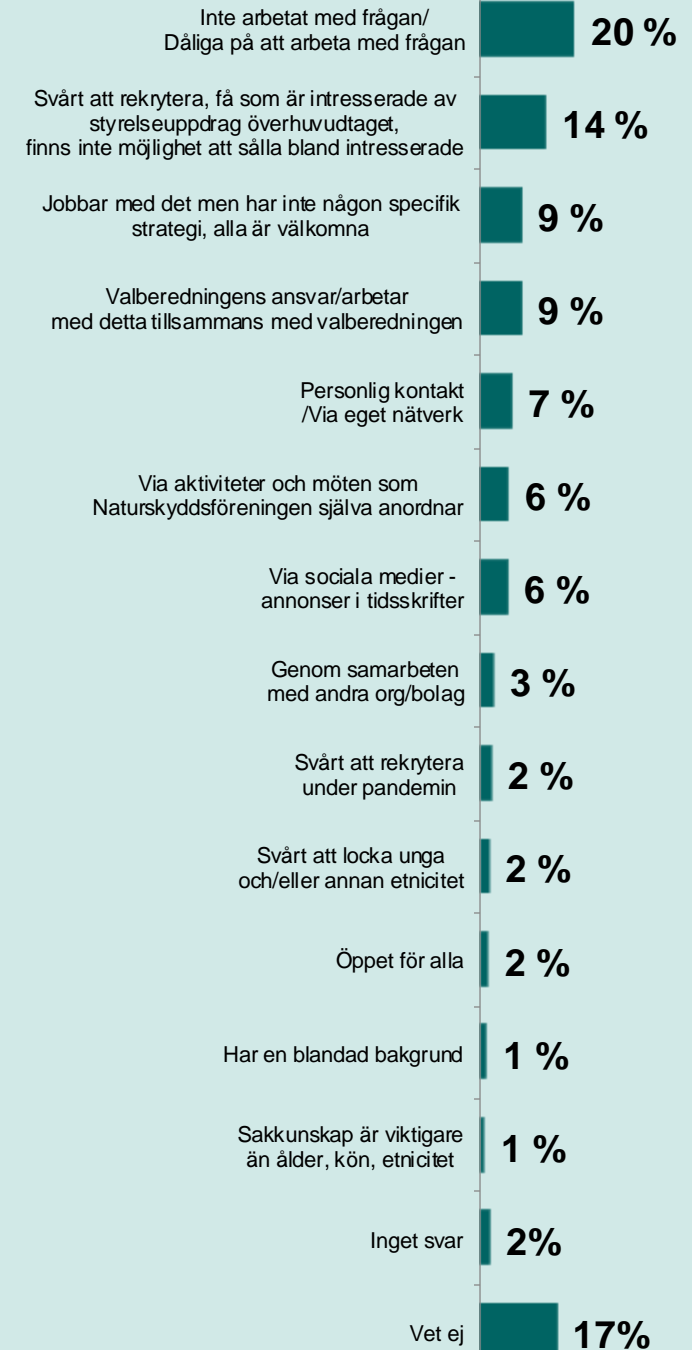
Urval av citat:

Inte arbetat med frågan/Dåliga på att arbeta med frågan (20%)

- "Arbetar inte alls med det"
- "Arbetar inte specifikt med detta, utan har problem med att få styrelsefolk överhuvudtaget".
- "Bjuder in vid tillfälle. Annars inte så aktivt på denna front".

Svårt att rekrytera (...) finns inte möjlighet att söla bland intresserade (14%)

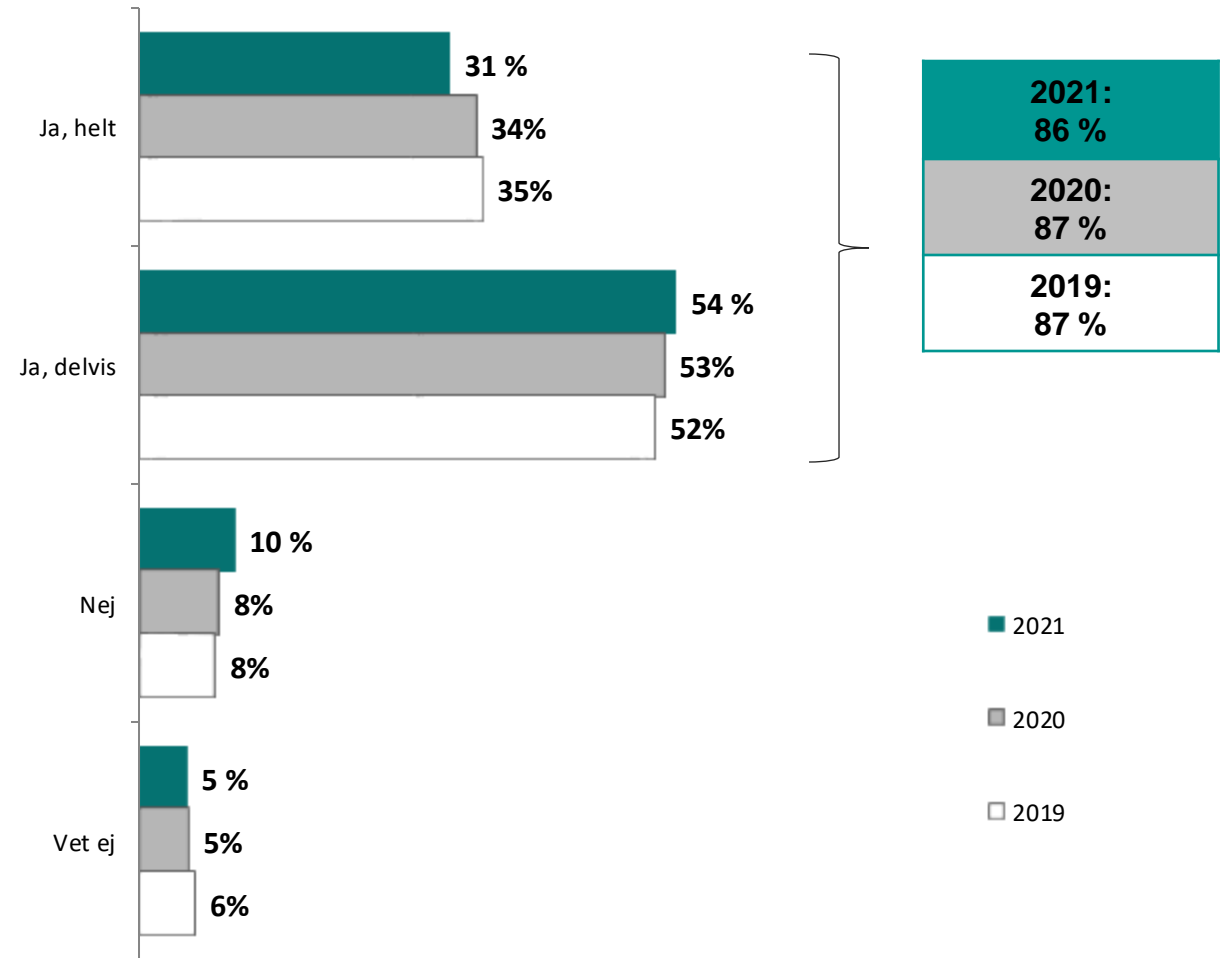
- "Det är svårt att rekrytera över huvud taget".
- "Styrelsen består mest av äldre som varit aktiva i föreningen länge. Det man ofta hör och säger är att det är svårt att rekrytera nya deltagare, i synnerhet yngre".

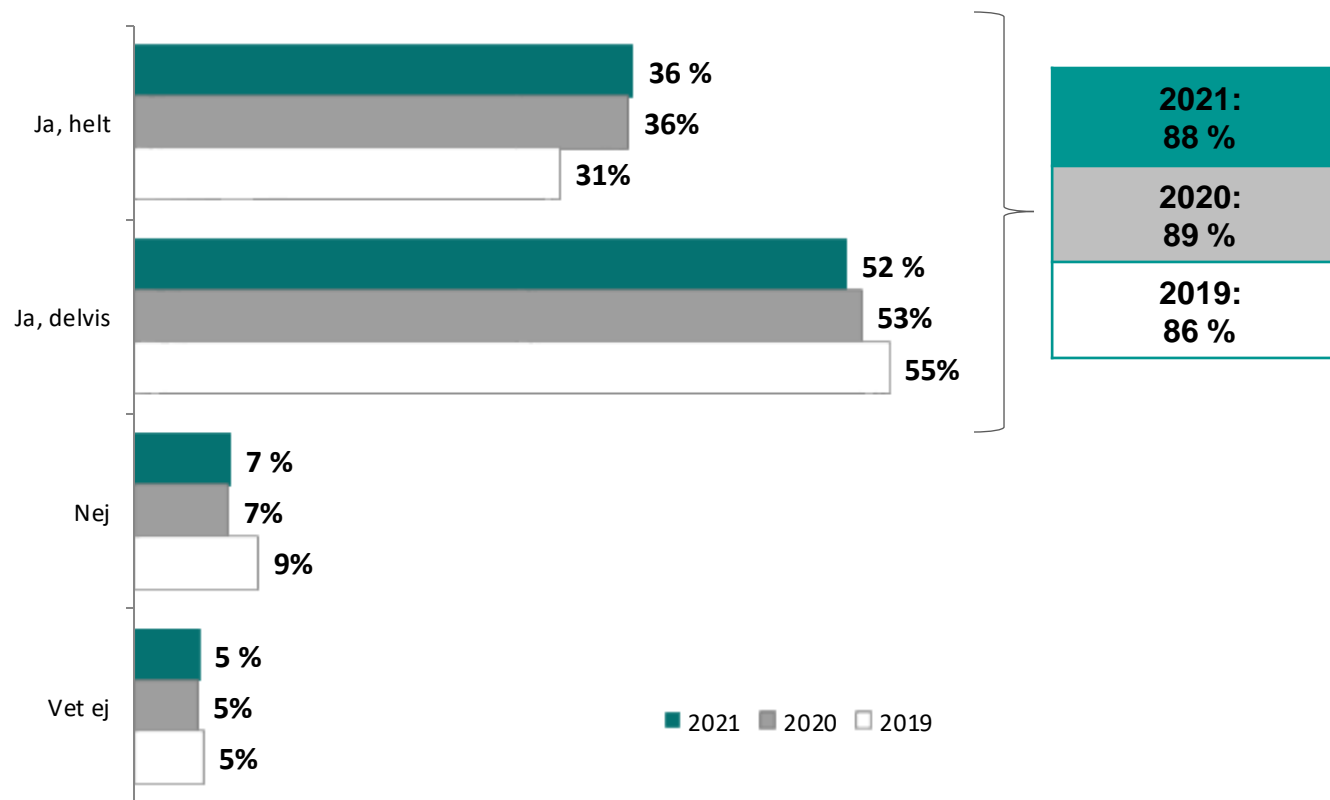
FRÅGA: Har du den kunskap och erfarenhet av ledarskap som du anser behövs för ditt uppdrag?

Ungefär lika många som tidigare upplever att de har den kunskap och erfarenhet av ledarskap som behövs, nästan nio av tio

FRÅGA: Upplever du att styrelsen eller gruppen har den kunskap och erfarenhet av ledarskap som du anser att den behöver för sitt uppdrag?

BAS: Totalt 2021: (n=946), 2020 (n=1091), 2019 (n=1104)

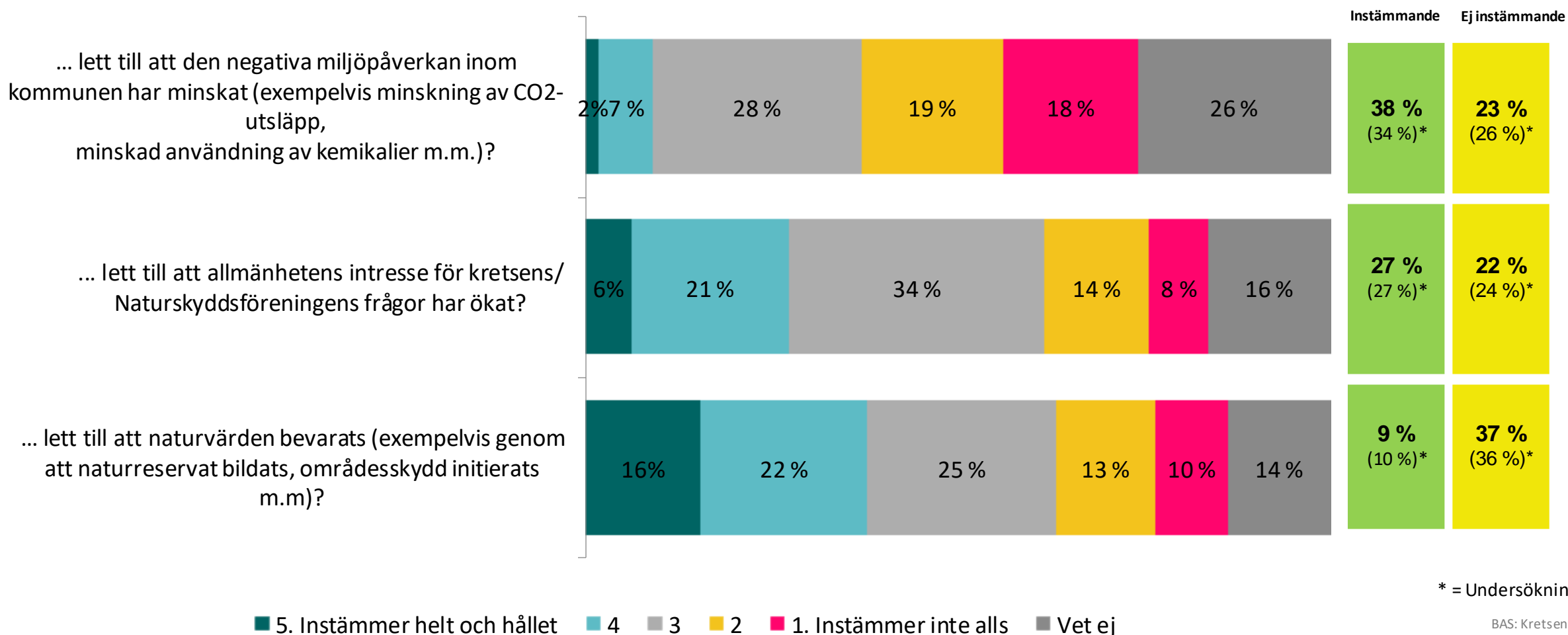
Nära nio av tio anser att styrelsen/gruppen har den kunskap och erfarenhet som behövs för uppdraget – samtidigt som hälften menar att det endast är "delvis" vilket tyder på behov av ytterligare utveckling här

Naturskyddsföreningen

Förtroendevald i krets:

FRÅGA: I vilken utsträckning instämmer du i att kretsens arbete under 2021 har...?

Naturskyddsföreningen

Förtroendevald i krets:

FRÅGA: I vilka av kretsens/Naturskyddsföreningens frågor har du sett att allmänhetens intresse har ökat under 2021? (öppen fråga som kodats)

Allmänhetens intresse har främst ökat i frågor om klimat och miljö samt naturvård, följt av skogsfrågor

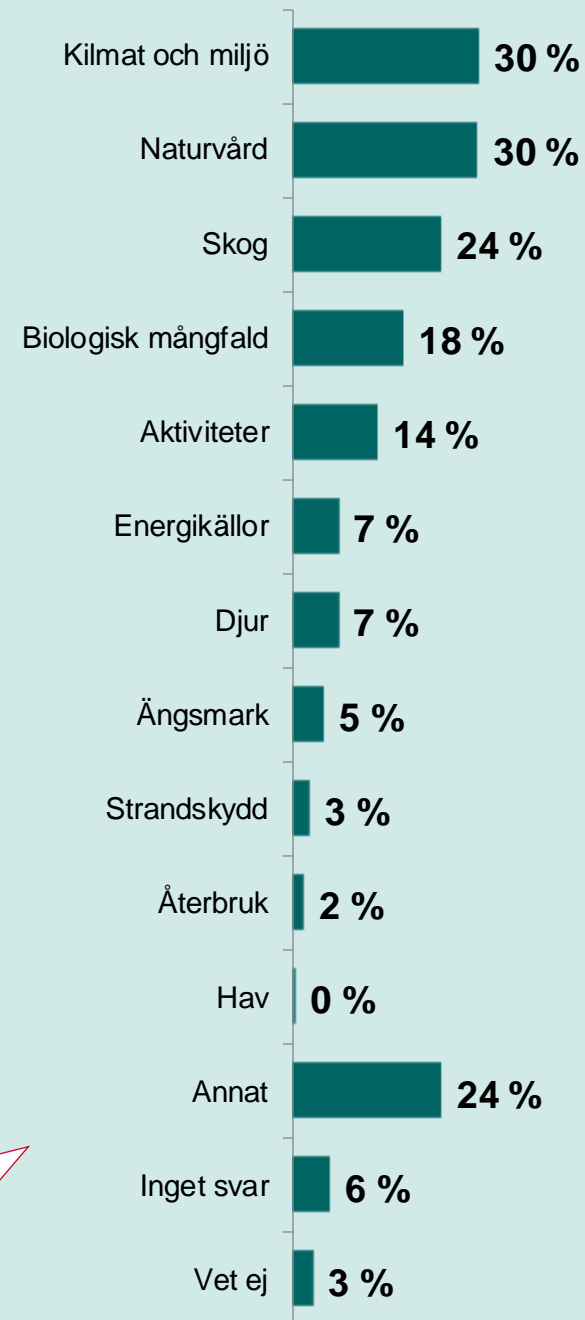
Annat:

"Vården av Kullaberg".

"Vandring i fin natur".

"Facebook och våra arrangemang".

"Mat".

Naturskyddsföreningen

FRÅGA: Vad anser du att ni har lyckats bäst med, av det som ni har gjort i kretsen/länsförbundet under 2021?

(kodad fråga)

Utvalda citat

Utomhusaktiviteter/naturaktiviteter/exkursioner/utflykter (17%)

- ”Det har främst varit med våra utomhusaktiviteter. Vi har kommit igång med barnaktiviteter. Vi har informerat om invasiva arter med en utställning”.
- ”Lyckats genomföra utflykter trots pandemin”.

Bevakat/påverkat kommunala, lokala och politiska frågor berörande SNF (16%)

- ”Bevakat och försvarat strandskydd som flera gånger varit utsatt för kommunens beviljande av dispens”
- ”En petition om kommunens skogsbruk som fler än 100 personer skrivit under och som nu ska upp i kommunstyrelsen.”

■ 2021
■ 2020

Naturskyddsföreningen

FRÅGA: Vad vill ni i kretsen/länsförbundet arbeta mer med framåt? (öppet svar – kodad)

Utvalda citat:

Värna om natur/miljö/klimat (39%)

"Klimatfrågorna. Projekt som "floran längs våra vägar"
Skydda skogen, Engagera fler människor".

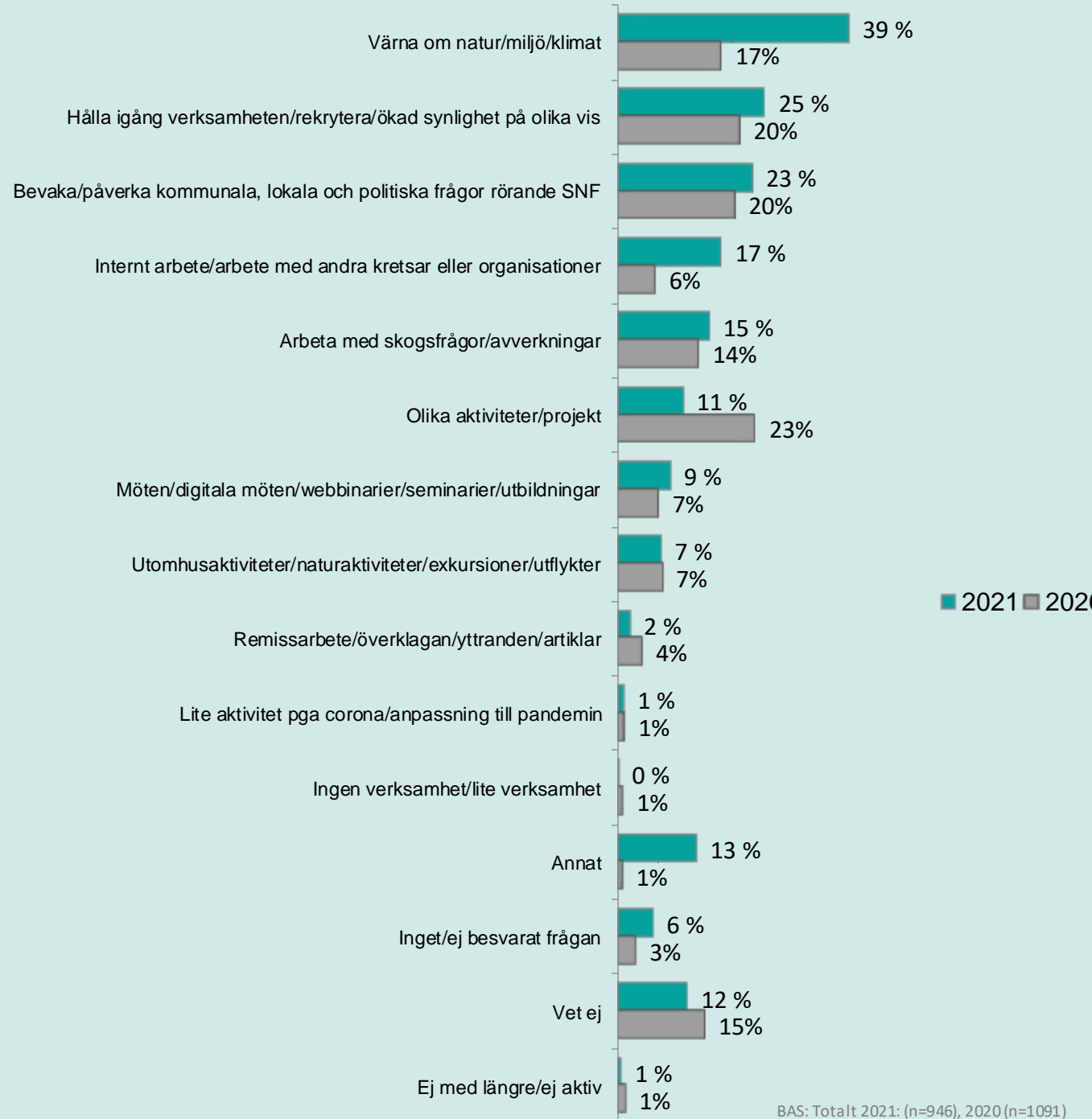
"Vi är glada om vi kan genomföra våra planerade program,
både de som handlar om naturupplevelser och de som
handlar om miljövård och klimatfrågor. Mycket har ställts in av
pandemiskäl!"

Hålla igång verksamheten/rekrytera/ökad synlighet på olika
vis (25%)

"Gynna biodiversitet på olika sätt. Försöka rekrytera
engagerade yngre människor till styrelsen".

"Jag vill påverka direkt mot politiker och med pressreleaser till
massmedia".

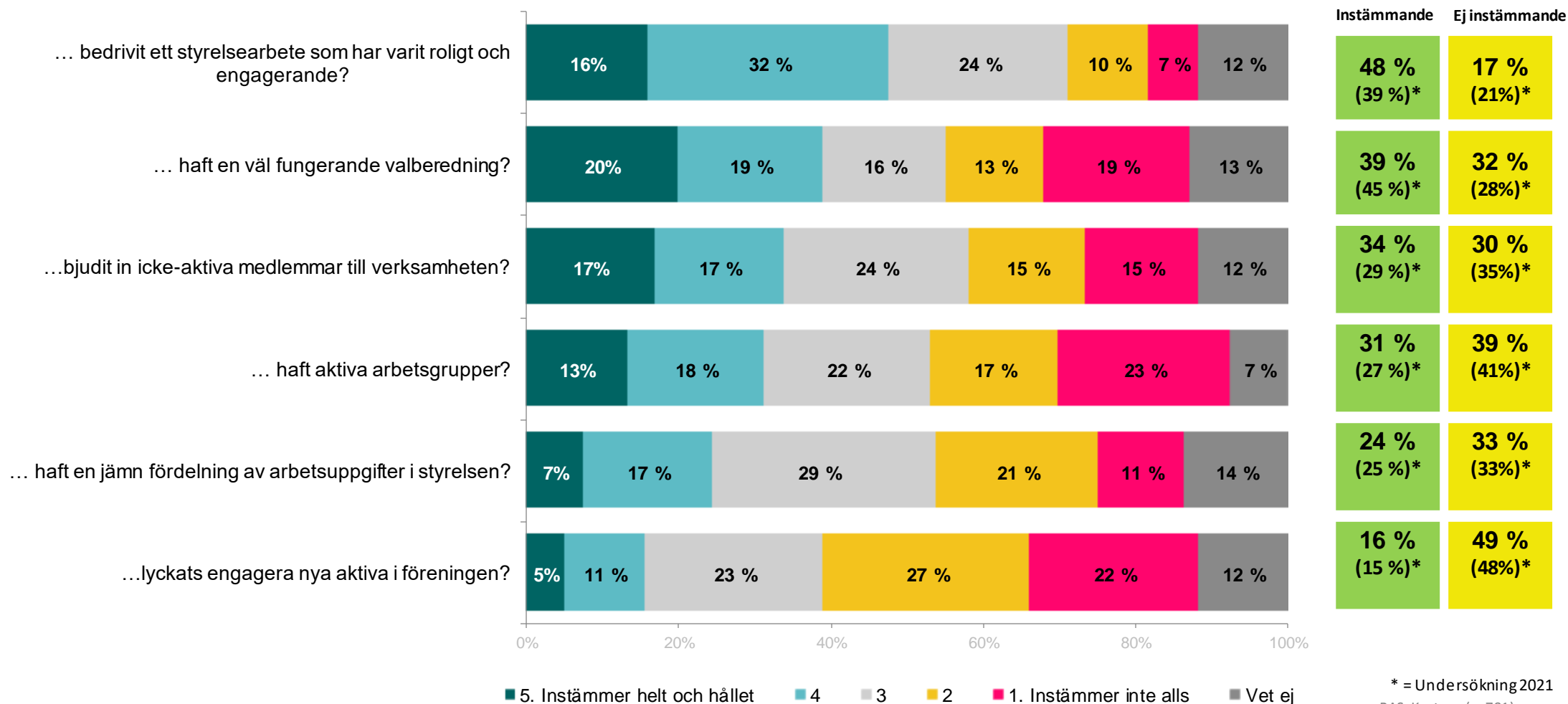
"Intensifiera det arbete vi gör, och rekrytera nya medlemmar".

Förtroendevald i krets:

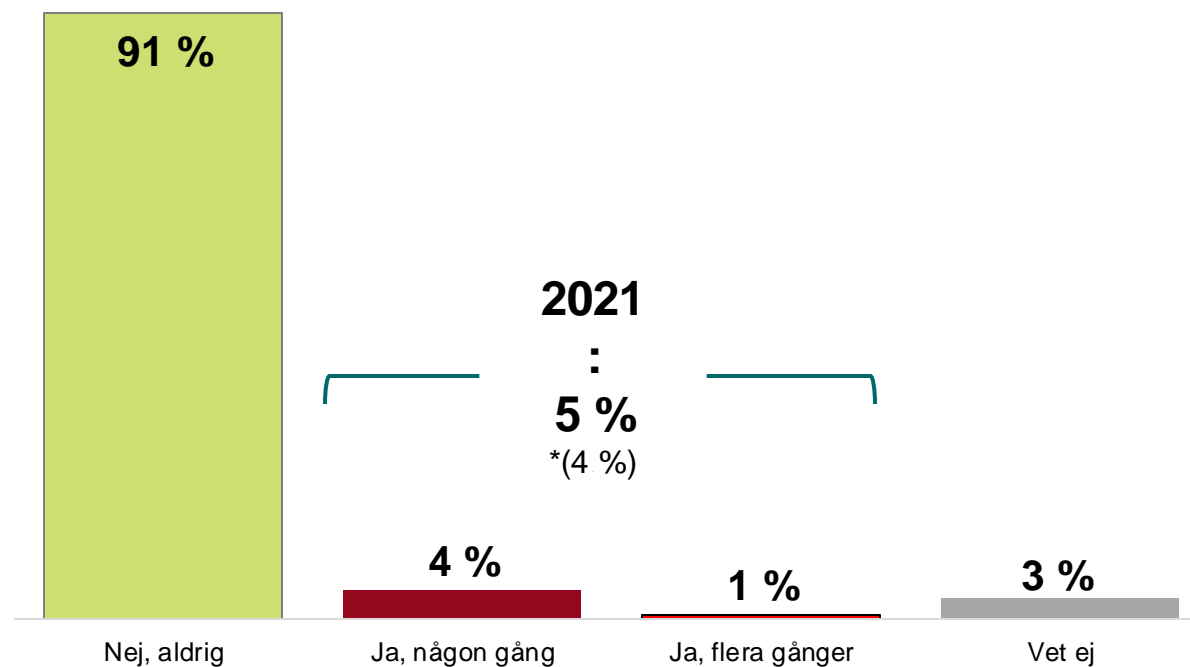
FRÅGA: I vilken utsträckning instämmer du i att kretsen under 2021 har...

* = Undersökning 2021
BAS: Kretsen (n=791)

FRÅGA: Har du under 2021 upplevt hotfulla kommentarer/situationer eller direkta hot i samband med ditt ideella engagemang i Naturskyddsföreningen?

Naturskyddsföreningen

FRÅGA: Berätta gärna närmare vad som har hänt dig, som du upplevt som hot/hotfullt under 2021.

”

”Hotfulla telefonsamtal”.

”Anonymt personligt brev pga av lokalt engagemang”.

”Att vi företräder en förening som bara klagar. Kanske inte ett hot men väldigt ledsamt”.

”Det var länge sedan i samband att jag aktivt arbetade för att ett tätortsnära skogsområde skulle bli reservat. Då var en man som inte delade min åsikt, han var hotfull”.

”En tidigare medlem med härskartekniker, som gick på mig enskilt

”Fråntagen uppdrag utan motivering, som utförts i många många år.”

”När politiker svarar mig, förstår du inte att vi måste vara populistiska. Det där tror vi inte på, typ gå hem och läs på. Du är en alldeles för grön (färsk och dum) skogsägare”.

”Hån för att man är orolig för att mångfalden minskar. Det jag ser ifrågasätts och måste få en 100 % redogörelse och vara sant utan minsta tvivel. Inget annat är så tufft att argumentera för”.

”Klimatfascismen är kanske det värsta problemet för att rädda ekosystemen på jorden”.

”Otrevligt brev till en styrelsemedlem i gruppen för Miljövänliga veckan”.

”Inlägg på FB från okända som går till personangrepp för medlems kommentar/åsikt”.

”Hot från exploatör som vill bebygga byn strandområde”.

BAS: Upplevt hotfulla kommentarer/situationer (n=54)
OBS I låg bas tolkas med försiktighet.

FRÅGA: Har du några ytterligare synpunkter som du vill dela med dig av som rör ditt engagemang som förtroendevald eller denna undersökning?

Urval av citat:

”Min uppfattning just nu är att Naturskyddsföreningen har **mycket utbred rasism** inom organisationen”.

”Önskar det kunde vara **fler aktiva medlemmar**”.

”Jag trivs bra i min roll som krets-ordförande och jag trivs bra i mitt länsförbund och **tycker att jag får det stöd jag behöver**”.

”Skulle **uppskatta stöd/hjälp vad gäller medlemsvård**, eller kring hur man kan skapa ett engagemang hos folk som känns kul. Fler **interna aktiviteter** kanske?”

”Vi måste **få igång mera samarbeten med närliggande organisationer**.”

”Tycker personligen att det är **fel att Naturskyddsföreningen jobbar aktivt mot kärnkraft** och istället fördröjer utveckling av gröna elkrävande satsningar.”

”Har inte varit mer än **minimal aktivitet p.g.a. pandemin**.”

”Jag undrar hur man kan **dra in yngre, icke-etnisk-svensk, osv**.”

”Svårt **att få tiden att räcka till**. Väldigt mycket information att hämta in.”

”Jag upplever att **vissa uttryckt det som lite krångligt att bli medlem** eftersom man blir medlem på riksnivå. Det framgår inte som tydligt att man blivit medlem i vår krets.”

”Jag är **numera revisor, inte styrelsemedlem**, och har därutöver **inte engagerat mig** i arbetet.”

”Behov av **flera och yngre engagerade medlemmar**.”

”**Sårbart i en lite krets** att hitta ersättare när någon slutar.”

”Länsförbund som **ordnat ett antal kurser är toppen**.”

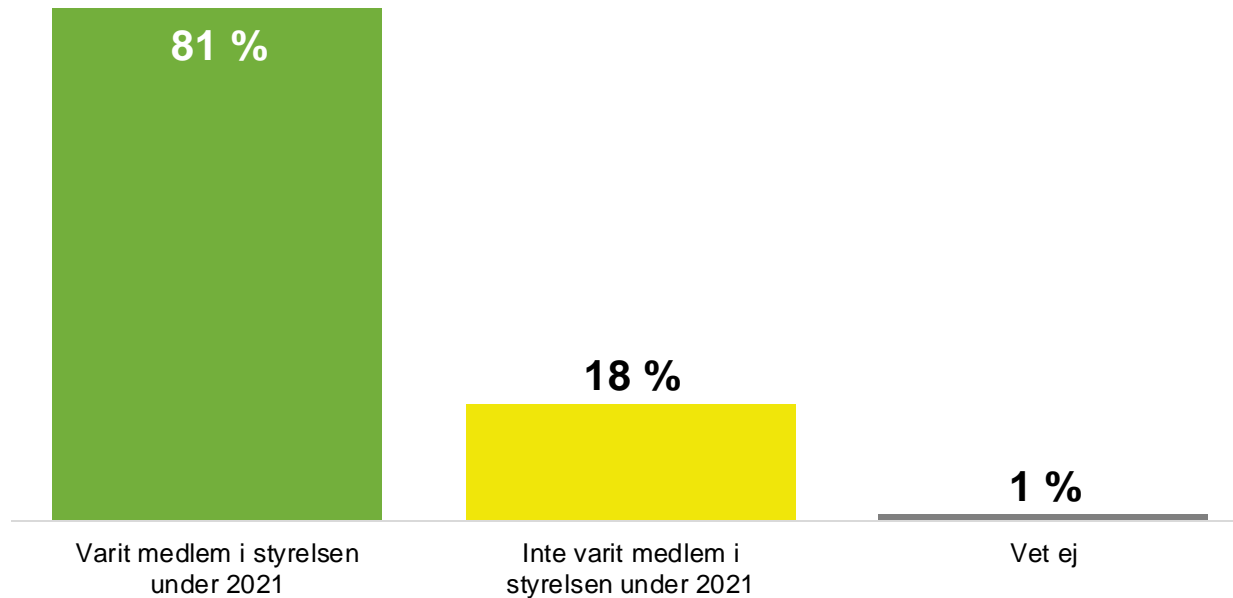
”**Frånvaron av fysiska möten** har haft starkt negativ påverkan på styrelsearbetet.”

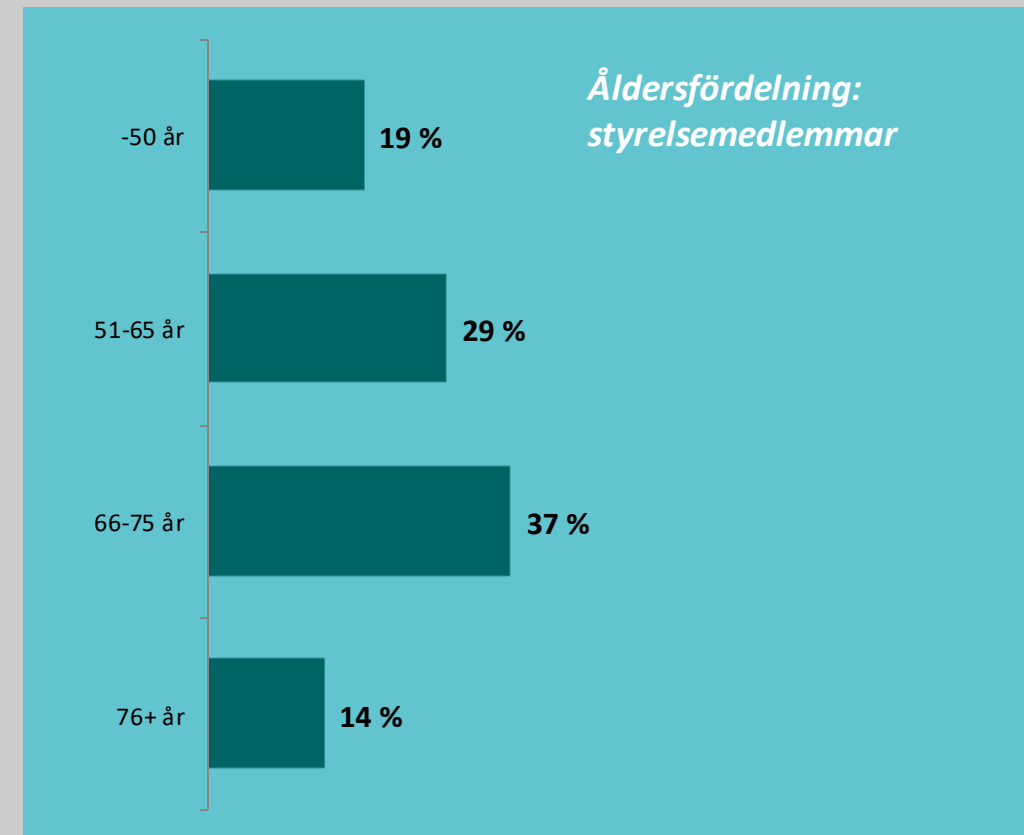
Naturskyddsföreningen

FRÅGA: Vänligen markera om du varit medlem i styrelsen för din krets/ditt länsförbund under någon del av 2021.

NY FRÅGA!

BAS: Totalt (n=946)

Sammanfattning av resultat (1:2)

Föreningsbarometern 2021

- En av fyra förtroendevalda i en krets upplever att det var mer **aktivitet i kretsen** under 2021, vilket är en signifikant ökning jämfört med året innan.
- Även i **länsförbunden** upplever man att aktivitetsnivån har vänt i positiv riktning jämfört med under 2020, med en av fyra som menar att länsförbundet varit mer aktivt under 2021.
- Upplevelsen av hur **föreningens totala samarbete** fungerat under året ligger kvar på motsvarande nivåer som tidigare – två av tre tycker att samarbetet har fungerat ganska/mycket bra.
- Totalt anser en av fyra att **samarbetet med rikskansliet** har fungerat bra, samtidigt som fyra av tio inte har inblick i detta samarbete och därför svarar ”vet ej”.
 - 25 procent från kretsen tycker att samarbetet med rikskansliet fungerat bra
 - 36 procent i länsförbundet tycker att samarbetet med rikskansliet fungerat bra
- Drygt en tredjedel är **nöjda med det stöd de fått genom rikskansliet** och få är missnöjda. Samtidigt har vissa inte sökt något stöd och många saknar inblick i frågan om stöd från rikskansliet.
 - 34 procent från kretsen är nöjda med det stöd de fått
 - 41 procent från länsförbundet är nöjda med det stöd de fått
- Totalt 19 procent har under 2021 **deltagit i någon utbildning** som anordnats av riksföreningen. Bland dessa tror 65 procent att de kan ha nytta av utbildningen i sin roll som förtroendevald.
- Jämn fördelning bland de i **kretsen** som har (37 procent) och inte har (34 procent) haft en dialog med kommunen under 2021 **om Agenda 2030-arbete**.
- 34 procent uppger att **länsförbundet** har haft en dialog under 2021 i syfte att påverka Agenda 2030-arbetet, samtidigt som nära hälften svarar ”vet ej”
- Den upplevda **kunskapsnivån för politiskt påverkansarbete** har legat på likartade nivåer vid samtliga mätningar; 51 procent anser att de haft god kunskap inom kretsen/länsförbundet under 2021.

Sammanfattning av resultat (2:2)

Föreningsbarometern 2021

- Totalt 20 procent uttrycker att de inte arbetat med eller är dåliga på att få in **personer med olika bakgrund och kompetenser** i styrelsen och 14 procent uppger att det är svårt att rekrytera/få någon som är intresserad av styrelseuppdrag.
- Flertalet, 86 procent, upplever att **de själva** har den kunskap och erfarenhet av ledarskap som behövs för deras uppdrag.
- De flesta, 88 procent, anser även att **styrelsen/gruppen** har den kunskap och erfarenhet av ledarskap som behövs. Men går man in i detalj har hälften svarat att detta endast uppfylls "delvis" vilket tyder på behov av ytterligare utveckling i styrelsen/gruppen.
- Kretsen uppfattar främst att deras **arbete lett till** att naturvärden bevarats (38 procent) och bedömningen av arbetets effekt ligger kvar på motsvarande nivåer som under 2020.
- De frågor där **allmänheten visar ökat intresse** är framför allt klimat och miljö, naturvård och skog, enligt vad kretsen kunnat se under det gångna året.
- Resultaten visar på en stor spridning i vad de förtroendevalda anser att kretsen/länsförbundet har **lyckats bäst med** under 2021. I topp hamnar utomhusaktiviteter/exkursioner samt att bevaka och påverka i viktiga frågor som berör SNF.
- Det man önskar att **arbeta mer med framåt** är att värna natur, miljö och klimat följt av hålla igång verksamheten, rekrytera och synas mer på olika sätt samt att bevaka/påverka i viktiga frågor.
- Nära hälften inom kretsarna instämmer i att de har bedrivit ett **styrelsearbete som varit roligt och engagerande**, vilket är signifikant fler jämfört med 2020.
- Under 2021 har fem procent **upplevt hot** i någon form kopplat till sitt engagemang i Naturskyddsföreningen, vilket är ungefär samma nivå som under 2020.
- Hela åtta av tio respondenter har varit **medlem i styrelsen** för sin krets/länsförbund under någon del av 2021.

Slutsatser och reflektioner 2021

Jag tror att man kanske behöver titta över vilken typ av organisation man kräver av kretsars styrelser eftersom det verkar vara svårt att rekrytera styrelsemedlemmar och i synnerhet ordförande till kretsstyrelser. (Kanske man kan tänka sig att länsförbundet tar över en del av styrelsearbetet i länets kretsar så att kretsarna kan fokusera att stimulera till fler arbetsgrupper på teman som medlemmar är intresserade av).

Coronapandemin – en positiv vändning jämfört med 2020 men fortsatt lägre aktivitet

Nu börjar aktiviteten i kretsarna åter vända uppåt, efter det stora tappet under det första året av coronapandemin. Samtidigt finns det vissa kretsar som släpar efter, som hade ännu lägre aktivitetsnivå under 2021, och som kanske behöver extra stöd för att "återstarta" verksamheten. Resultaten indikerar att kretsar med övervägande äldre personer i styrelsen kan ha varit extra utsatta under pandemin, mot bakgrund av bland annat hälsorisker och grad av digital mognad. Länsförbundens aktivitet drabbades inte lika hårt som kretsarna under det första året av coronapandemin och deras totala aktivitetsnivå ökar nu jämfört med verksamhetsåret 2020.

Medlemmar i styrelsen kan bättre besvara frågorna i Föreningsbarometern

Genomgående ser vi att respondenter som sitter med i styrelsen i högre grad har inblick i och kan besvara de frågor som ställs i undersökningen, medan de som ej sitter med i styrelsen i högre grad svarar "vet ej". När det gäller samarbete med rikskansliet samt stöd från rikskansliet är det många förtroendevalda som inte kan svara, vilket även kan bero på att man har olika ansvarsområden inom styrelsen och inte är insatt i alla frågor.

Många upplever svårigheter när det gäller att rekrytera personer till styrelsen

Det råder delvis delade meningar om vad som är görbart när det gäller att rekrytera personer med olika bakgrund och kompetenser till styrelsen, samt även om vad som är viktigast när det gäller styrelsens kompetens. Många lyfter att det är svårt att rekrytera personer överlag. Vad kan göras för att förenkla och ge stöd i processen?

Lyft fram goda exempel och stötta satsningar framåt

Resultaten visar stor bredd i det som kretsarna lyckats bäst med – därmed finns en källa att ösa ur för att inspirera andra. Kan rikskansliet samordna sådan kunskapsdelning och med fokus på det som kretsarna vill göra mer av? .

Kan vara aktuellt att satsa mer på utbildningar – gärna delvis digitalt för god tillgänglighet

De flesta som deltagit i någon av riksföreningens utbildningar tror att de kan ha nytta av innehållet i sin roll. Exempel på områden att satsa på kan vara politiskt påverkansarbete, ledarskap och digitala lösningar. Utbildningar bidrar även till att bygga nätverk inom föreningen, ge inspiration och att göra det ideella arbetet roligare.

En heterogen målgrupp som innebär utmaningar i kommunikation och stöd

Det är tydligt att olika kretsar har olika förutsättningar samt inte minst skilda fokus och önskemål, vilket indikerar att det är viktigt att stödet ges på en anpassad och individuell nivå i den mån det är möjligt.

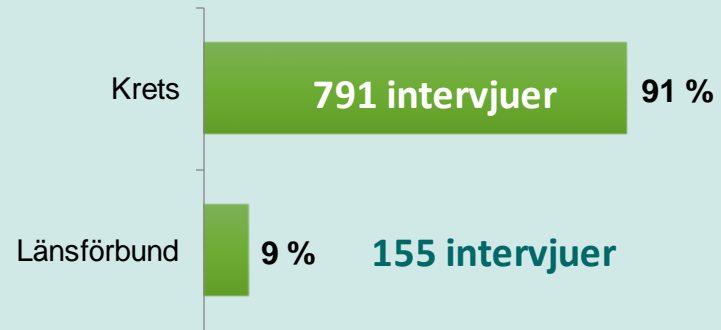

Bakgrund – respondenternas profil

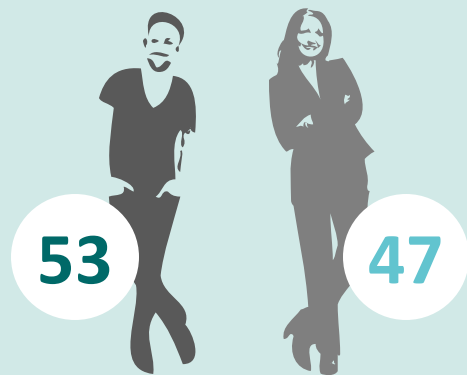

Bakgrund – respondenternas profil

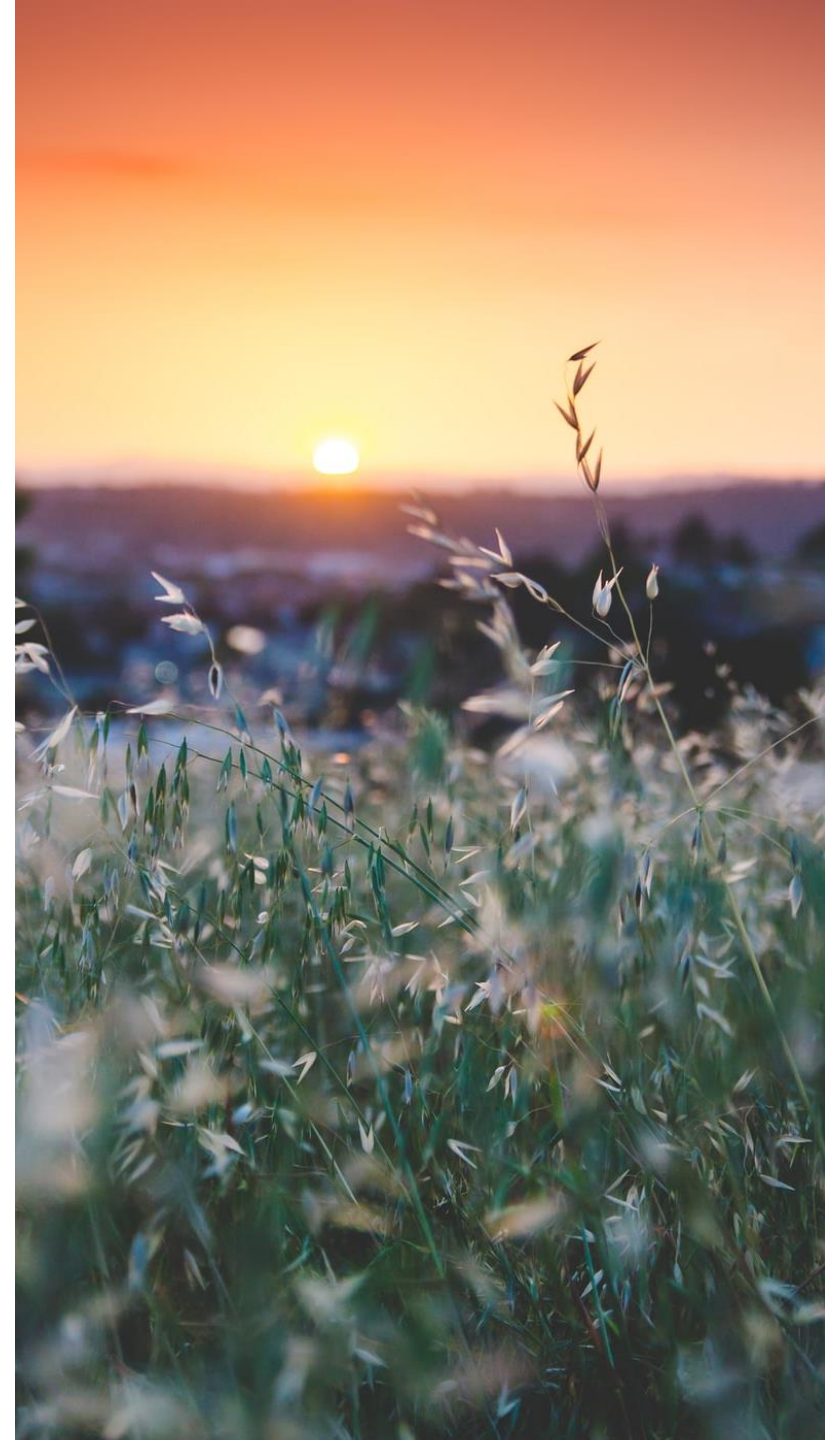
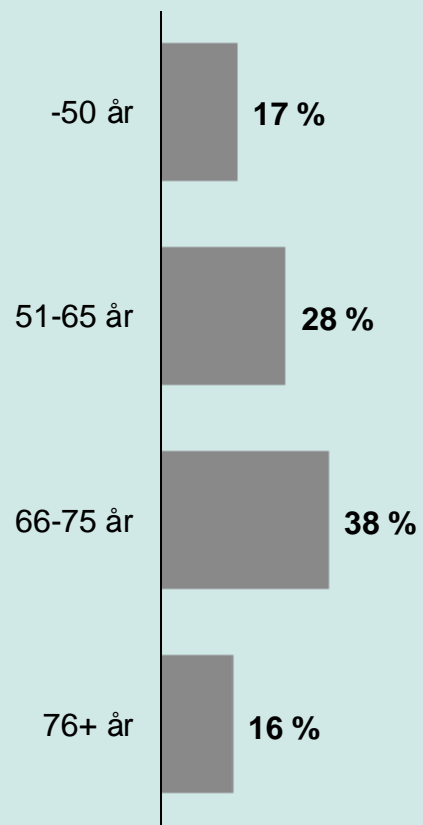
MÅLGRUPP

KÖN

ÅLDER

Kort om kvalitet i webbpaneler

Novus Sverigepanel håller hög kvalitet. Vi genomför kontinuerligt kvalitetskontroller och valideringar av både panelen och de svar som paneldeltagarna ger.

I jämförande studier (andra webbpaneler) har vi konstaterat att panelmedlemmarna i Novus panel tar längre tid på sig för att svara på frågor och att det finns en logik i svaren (exempel: om man tycker om glass och choklad, då tycker man också om chokladglass). I de självrekryterade panelerna ser vi inte denna logik i samma utsträckning.

"svensson-beteende" än självrekryterade paneler, där man i är bl.a. väldigt internetaktiv.

Novus panelmedlemmar besvarar i genomsnitt 12 undersökningar per år, vilket är betydligt färre undersökningar än i många andra paneler, och ger en högre kvalitet i genomförandet. En annan mycket viktig kvalitetsaspekt är att ange deltagarfrekvens (svarsfrekvens) vilket är ett krav enligt samtliga branschorganisationer.

Några viktiga checkpoints när man genomför webbundersökningar i paneler:

- Panelen ska vara slumpmässigt rekryterad för att kunna spegla verkligheten.
- Undersökningsföretaget ska alltid kunna redovisa deltagarfrekvens för varje enskild undersökning.
- Panelmedlemmarna ska inte vara proffstyckare, dvs. få för många undersökningar. Får man fler än två per månad finns risken att man blir proffstyckare och svarar på undersökningen av fel skäl.
- Panelen ska skötas med ett bra panelmanagement avseende belöningar, validering av svar osv.
- Tid för fältarbetet (genomförandet av intervjuer) ska alltid redovisas och helst innehålla både vardagar och helgdagar.